

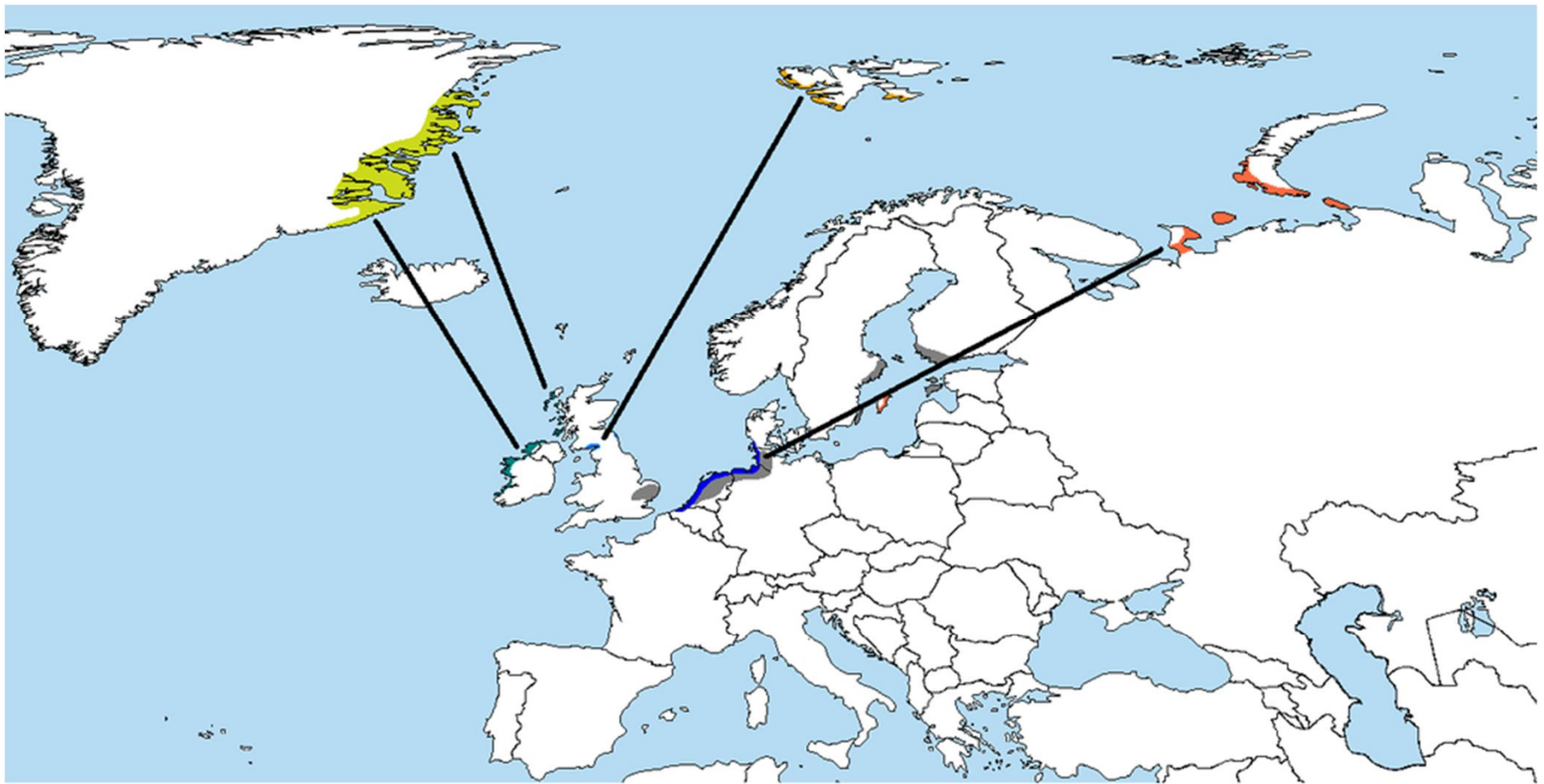
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Valkoposkihanhet pelloilla

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Kontkanen Harri

12.11.2018

Greenland - Atlantic

- Breeding
- Wintering

Svalbard - Solway

- Breeding
- Wintering

Siberia - North Sea

- Breeding
- Wintering

- Migration routes

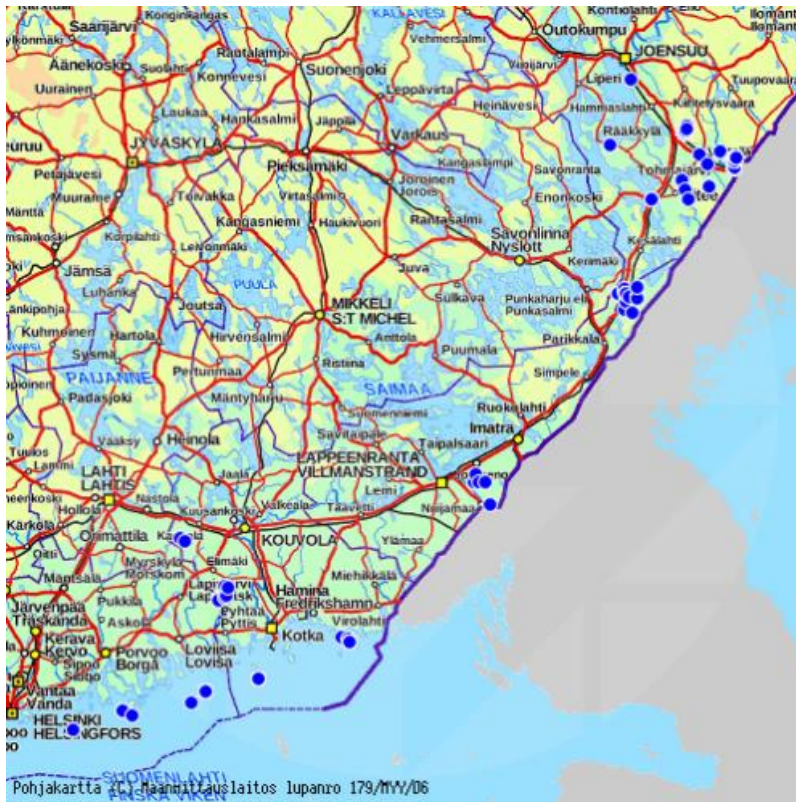
Feral birds

- Breeding
(mostly non-migratory)

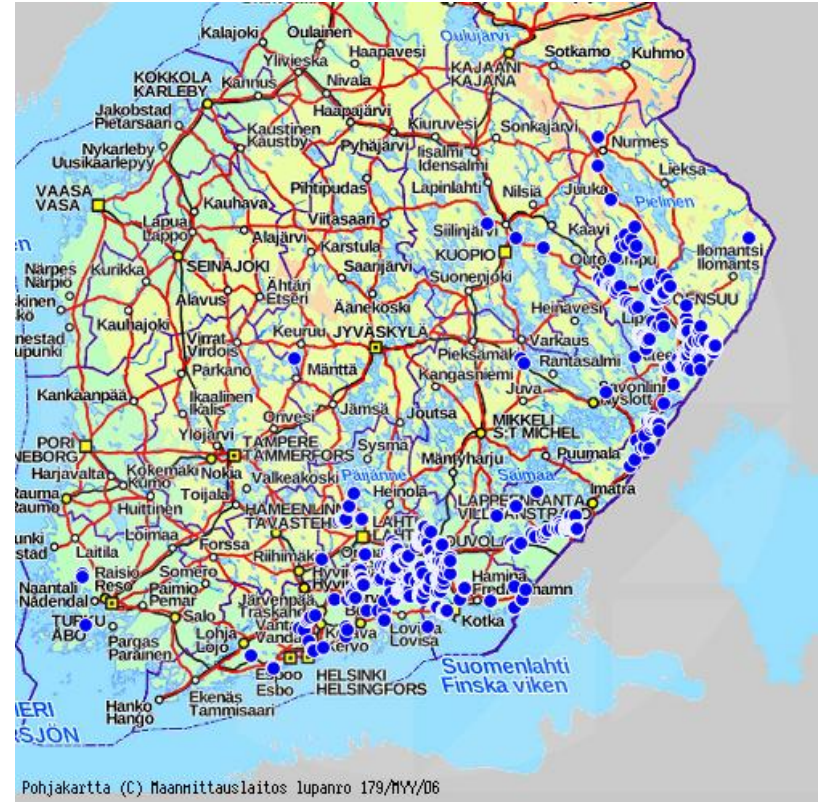
Valkoposkihanhen levinneisyys ja muuttoreitit

Levähdysalueet Suomessa (>10 000 yks.)

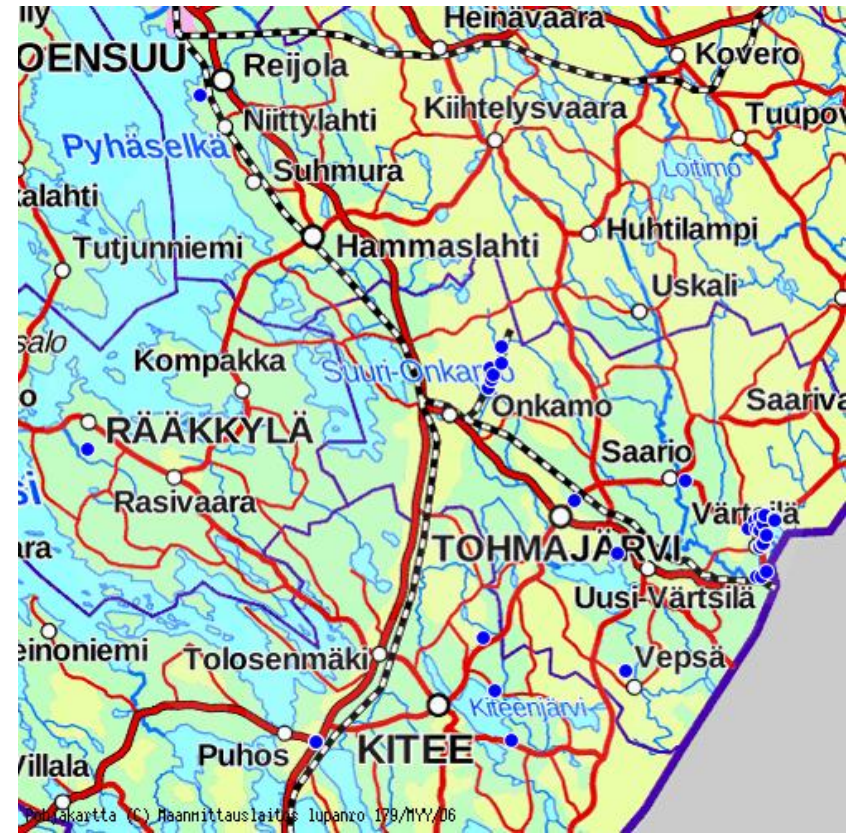
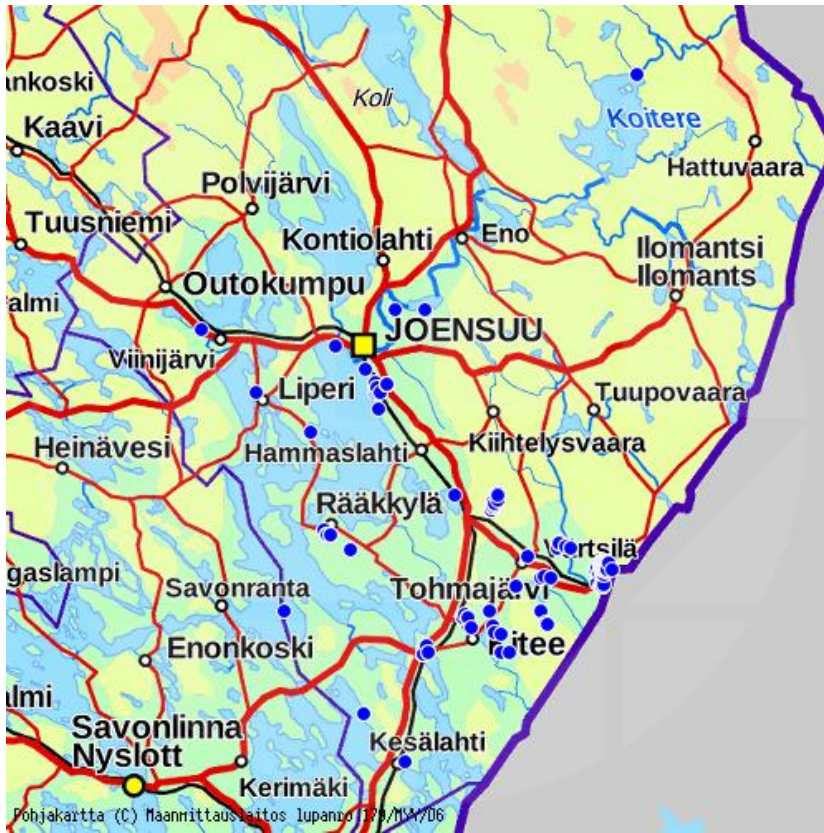
Kevät 2013-2018

Syky 2006-2018

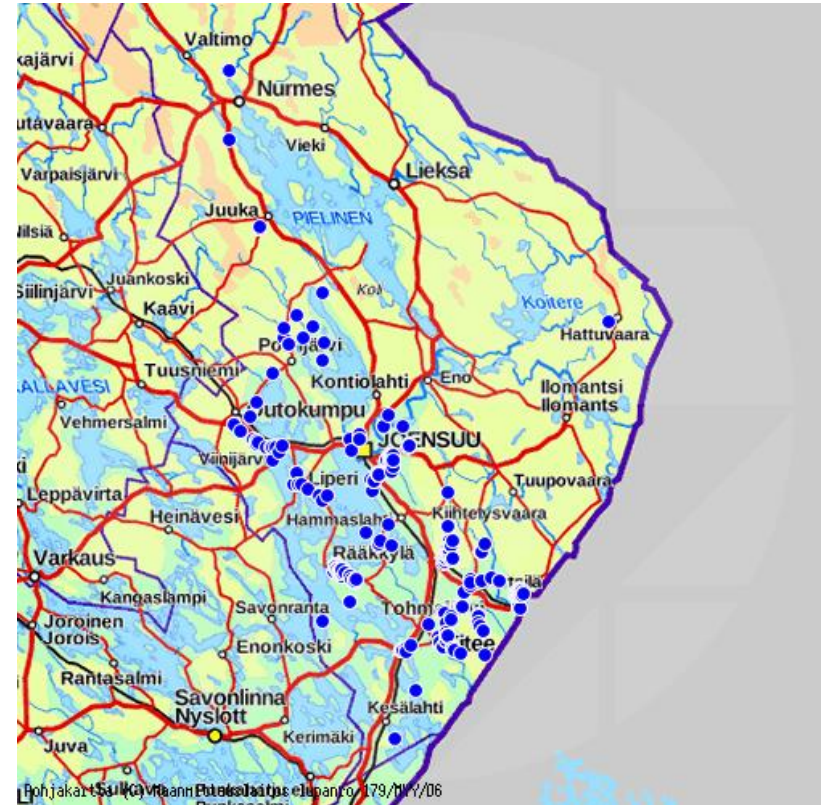
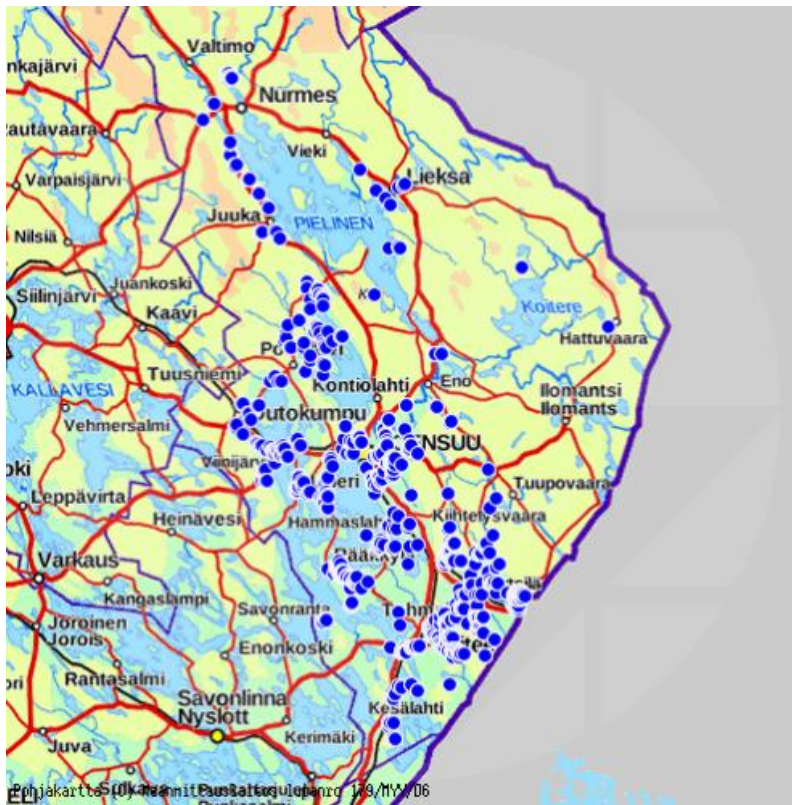

Kartta 1. ja 2. Paikalliset valkoposkihanhet Pohjois-Karjalassa keväisin. Kartassa 1. yli 1000 yks. (v.2011-18) ja kartassa 2. yli 10 000 yks. kerääntymät (v.2013-18) ©Tiira

Kartta 1. ja 2. Paikalliset valkoposkihanhet Pohjois-Karjalassa syksyisin. Kartassa 1. yli 1000 yks. (v.2000-18) ja kartassa 2. yli 10 000 yks. kerääntymät (v.2007-18) ©Tiira

Valkoposkihanhien esiintyminen Pohjois-Karjalan pelloilla

Kevät

Yht. >100 000 yks. kevään aikana

>1000 yks.: 7.-27.5.

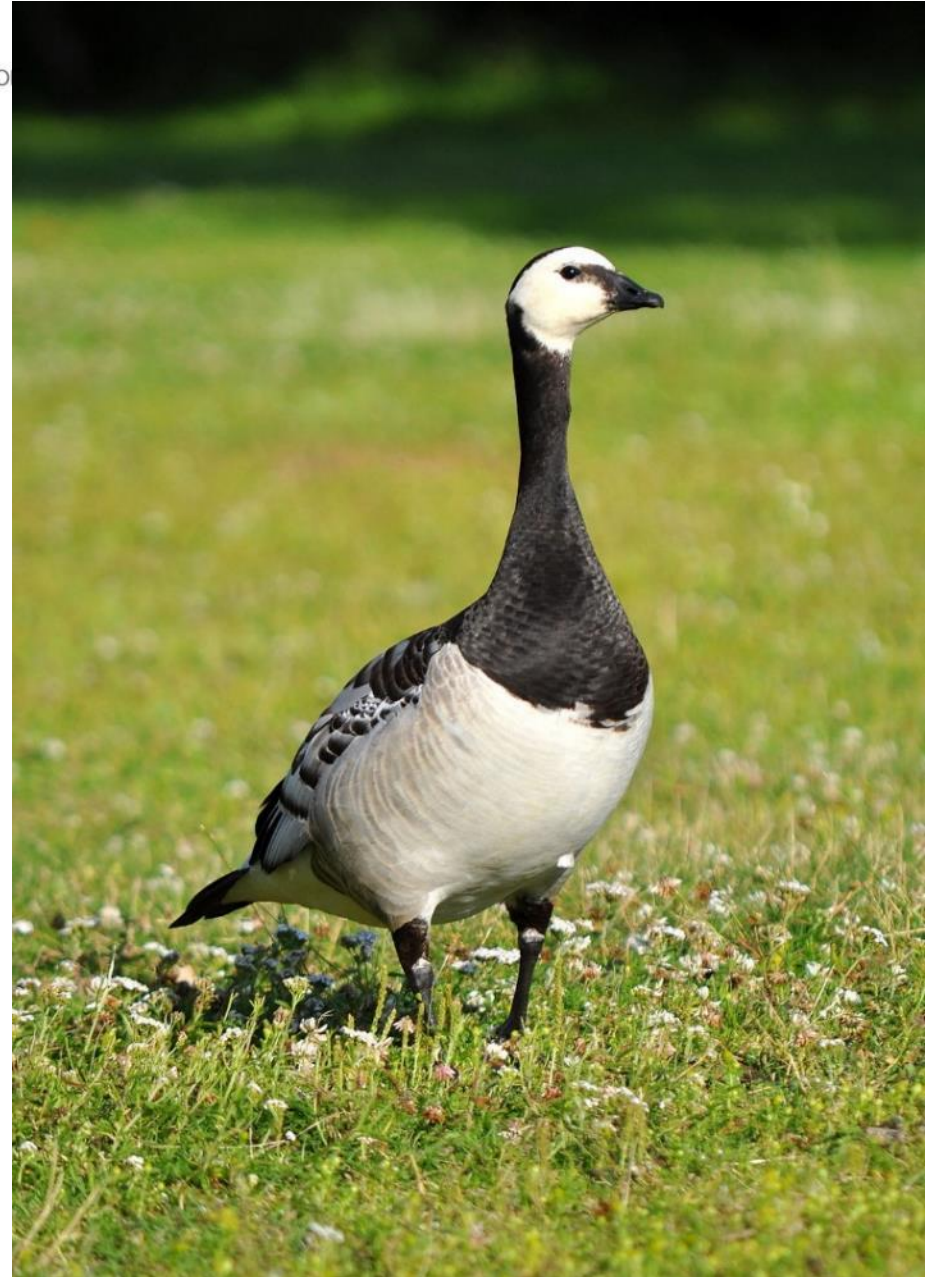
- huippu 14.-23.5.

Syksy

Yht. >300 000 yks. syksyn aikana

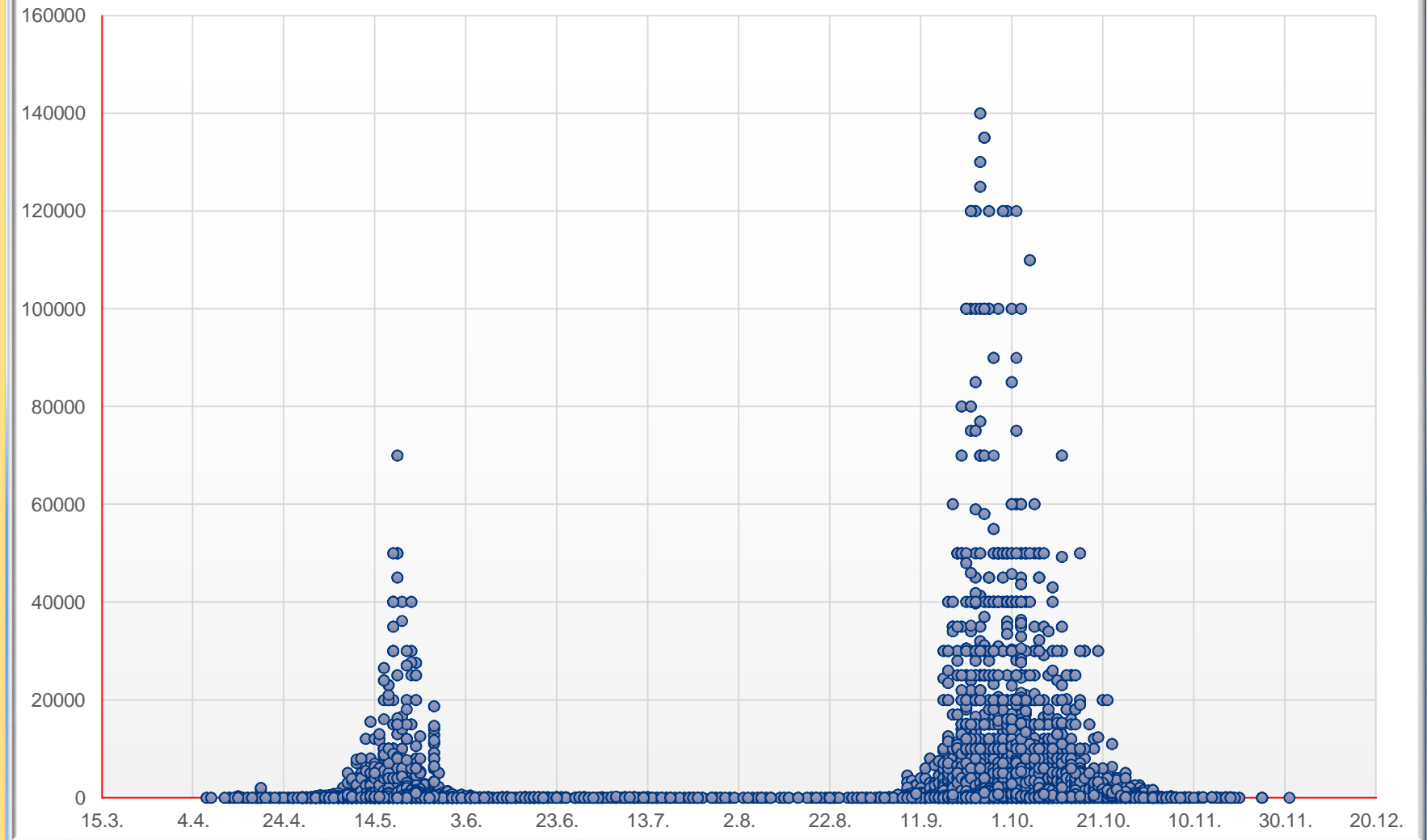
>1000 yks.: 9.9.-1.11.

- huippu 16.9.-23.10.

Valkoposkikihanhien muutto Pohjois-Karjalassa

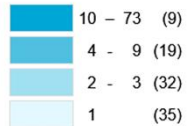
Maaseututoimen käsittelemien korvaushakemusten määrä vuosina 2016-2018

HUOMIOITAVAA

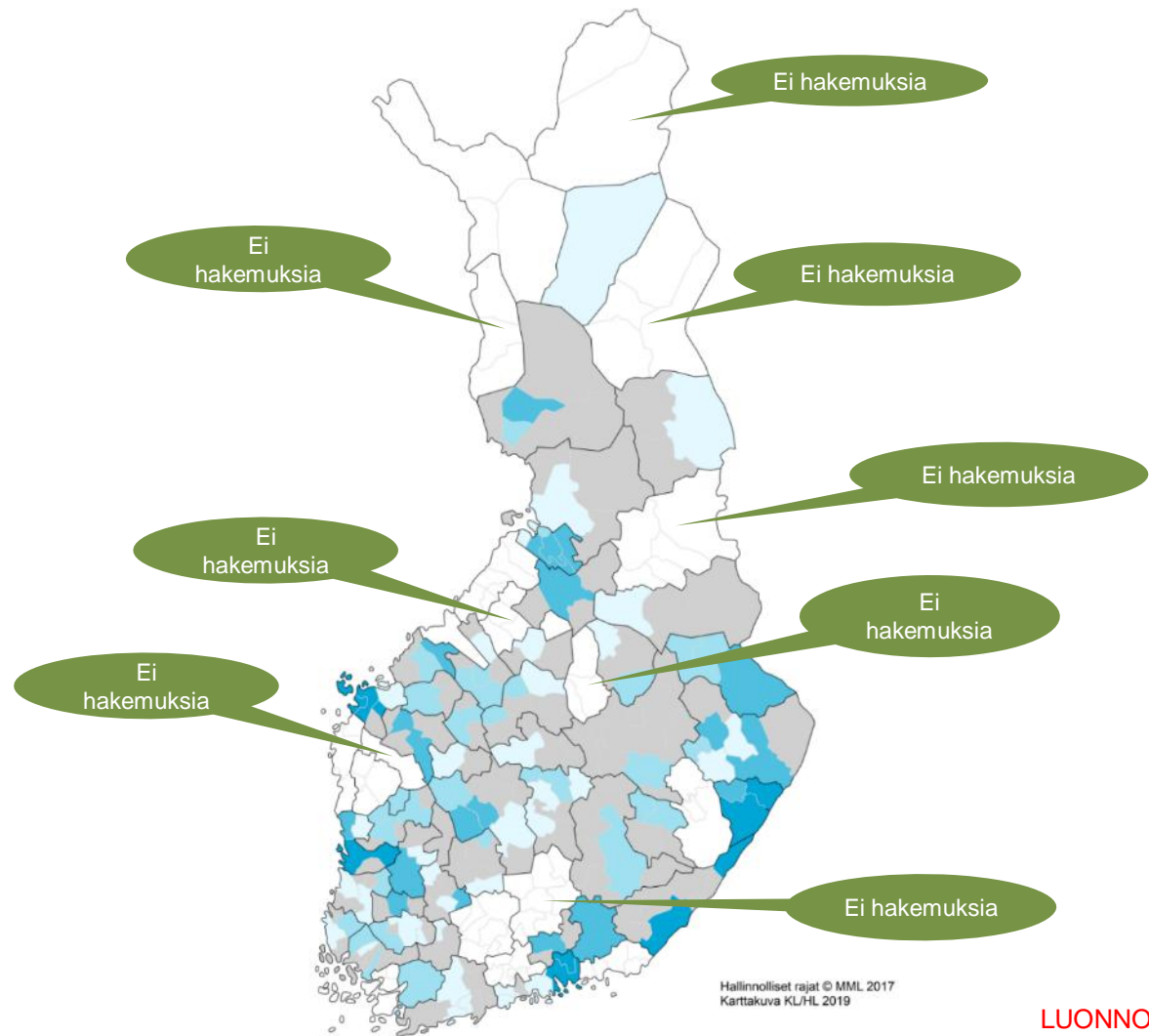
Kartassa harmaalla vastanneisiin YTA-alueisiin kuuluvat kunnat, joiden alueelta ei ole tullut korvaushakemuksia.

Kartassa valkoisella ne YTA-alueet, jotka vastanneet, ettei hakemuksia sekä ne YTA-alueet, joista ei tullut vastausta.

Korvaushakemusten lukumäärä
Yhteensä vuosina 2016-2018

 Yhteistoiminta-alueiden rajat

Hallinnolliset rajat © MML 2017
Karttakuva KU/HL 2019

LUONNOS KL 14.3.2

Hanhivahinkoihin varautuminen ja torjunta

- § Tiedotus maanviljelijöille hanhien saapumisesta maaseutuasiamiesten kautta
- § Karkottimia pyritään virittämään ennen tai heti hanhien saavuttua pelloille

Taulukko 2. Käytetyt karkottimet ja niiden toimivuus keväällä 2018.

karkotintyyppi	määrä	teho	asentaminen	jälkiraivaus	käyttöaika	hinta/toimivuus
pieni foliopallo ø 43cm	84	+	+	+	2-7 vrk	+
suuri foliopallo ø 80cm	18	+	+	+	2-7 vrk	+
leijapallo	2	++	++	+	>14 vrk	++
kumipallo ø 40cm	1	-	+	+	1-2 vrk	-
haukkaleija	3	++	+	+	10- vrk	++
aita	1	-	-	-	>14 vrk	-
jättipallo	1	-	-	+	>14 vrk	-
Scary man	1	+	+	+	n.14 vrk	-

Joitakin pelottimia

Iso heliumpallo

Haukkaleija

Karkotusmenetelmien teho

- § Alustavien tulosten mukaan osa menetelmistä toimi positiivisesti joillakin peltolohkoilla erityisesti kauden alussa,
- § tosin positiivisissa tapauksissakin jäi osin epäselväksi toimivatko karkottimet hyvin, vai eivätkö hanhet olisi muutoinkaan ruokailleet näillä pelloilla
- § Haasteellisimmilla kohteilla ja hanhimäärän ollessa huipussaan mikään karkotusmenetelmä ei enää tehonnut
- § Drone kuitenkin vähäisellä kokemuksella hyvä karkotin

Valkoposkiahania jättipallon ympärillä "hajuraon" päässä

Houkutushanhia puimattomalla kaurapellolla

Houkutinhanhien teho puimattomilla pelloilla jää keväällä vähäiseksi, koska hanhet ruokailivat mieluummin nurmilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Syksyllä hanhet viihtyvät usein sängellä

Valkoposkianhien ravinnonkäytöstä ja ruokailualueista

- § Valkoposkianhanhet ovat uskomattoman tarkkoja ruokailupaikkojensa suhteen: tietyt nurmet käytössä vuodesta toiseen niin keväällä kuin syksyllä
- § Keväällä ruokailevat nurmilla ja lämpiminä keväinä myös oraalle ehtineellä viljalla
- § Syksyllä viljan sänget, apilanurmet, nurmet, laitumet, syysrukiin- ja syysvehnän oraat
- § Monet viljelijät luopuneet syysrukiin viljelystä, koska käytännössä mahdoton torjua valkoposkien ruokailu niillä

Valkoposkihanhien paljaaksi kaluama rantapelto Kiteellä

Maanviljelijöiden kokemuksia

- § Hanhille maittavat yleensä parhaimmat viljelysnurmet, mutta hämmennystä herättää se, että viereisellä lohkolla oleva silmämääräisesti samanlainen nurmi voi jäädä lähes koskemattomaksi
- § Positiivisin palaute tuli siitä, että viranomaiset ovat ottaneet tilanteen vakavasti
- § Osa suhtautuu ongelmaan ymmärtävästi, mutta odottaa merkittäviä parannuksia korvausjärjestelmään
- § Moni ehdottaa valkuposkihanhien metsästystä ratkaisuksi ongelmaan

Maanviljelijöiden toiveita

- § Huomattavasti nopeammin korvaus satotappiosta
- § Parempi korvaus menetetystä sadosta: MaVin keskisatojen mukaan laskettu korvaus liian pieni
- § Jostakin pitäisi saada rehua nopeasti menetetyn tilalle
- § Jos korvausjärjestelmää parannetaan ja sujuvoitetaan, monet viljelijät ovat valmiita ”ruokkimaan” hanhia